

Cyfarwyddwr Cyffredinol Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol/
Prif Weithredwr GIG Cymru
Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Director General Health and Social Services/
NHS Wales Chief Executive
Health and Social Services Group

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nick Ramsey, AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd CF99 1NA

Ein Cyf AG/JW/SB

10 Hydref 2016

Annwyl Mr Ramsey

**Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus – Arlwyio mewn Ysbytai a Maeth Cleifion – dydd Llun
17 Hydref 2016 - 15.00-16.00**

Amgaeaf bapur tystiolaeth i gynorthwyo ag adolygiad byr y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ddydd Llun 17 Hydref ar gostau, cynllunio a darparu gwasanaethau arlwyio GIG Cymru; safoni dogfennaeth nyrsio i hybu sgrinio maethol cyson; a rheoli gwastraff bwyd, Rwy'n cadarnhau y bydd yr Athro Jean White, y Prif Swyddog Nyrsio, a minnau yn mynychu'r cyfarfod i ateb cwestiynau'r aelodau.

Mae'r papur amgaeedig yn darparu tystiolaeth ar y materion a ganlyn:

- Rhoi arfer da cydnabyddedig ar waith mewn perthynas â sgrinio maethol a chynllunio gofal ar draws pob bwrdd iechyd yng Nghymru;
- Y cymorth sydd ar gael ar wardiau i wella'r help a roddir i gleifion yn ystod amser bwyd;
- Lleihau gwastraff bwyd, yn cynnwys canfyddiadau astudiaeth beilot o wastraff bwyd yn Ysbyty Llandochoau. Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr adroddiad ym mis Ebrill 2014;
- Y sefyllfa ddiweddaraf o ran y cydweithio rhwng byrddau iechyd ac awdurdodau lleol i gasglu a gwaredu gwastraff bwyd naill ai drwy weithfeydd treulio anaerobig neu gompostio caeedig;
- Esboniad ynghylch y defnydd isel o systemau electronig i gynllunio a monitro gwasanaethau arlwyio;
- Amcanion yn y tymor byr, y tymor canolig a'r tymor hir ar gyfer y nyrs wybodeg newydd.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Andrew Goodall". The signature is written in a cursive, flowing style with some loops and flourishes.

Dr Andrew Goodall

Papur Briffio ar gyfer y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Adolygiad o Faeth ac Arlwyo

Dydd Llun 17 Hydref 2016

Tabl Cynnwys

Adran	Rhif tudalen
Cyflwyniad	2
Rhoi arfer da cydnabyddedig ar waith mewn perthynas â sgrinio maethol a chynllunio gofal ar draws pob bwrdd iechyd yng Nghymru	3
Y cymorth sydd ar gael ar wardiau i wella'r help a roddir i gleifion yn ystod amser bwyd	5
Lleihau gwastraff bwyd yn cynnwys canfyddiadau astudiaeth beilot o wastraff bwyd yn Ysbyty Llandochoau. Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr adroddiad ym mis Ebrill 2014	6
Y sefyllfa ddiweddaraf o ran y cydweithio rhwng byrddau iechyd ac awdurdodau lleol i gasglu a gwaredu gwastraff bwyd naill ai drwy weithfeydd treulio anaerobig neu gompostio caeedig	7
Esboniad ynghylch y defnydd isel o systemau electronig i gynllunio a monitro gwasanaethau arlwyo	9
Amcanion yn y tymor byr, y tymor canolig a'r tymor hir ar gyfer y nyrs wybodeg newydd.	10

Cyflwyniad

Mae Dr Andrew Goodall a'r Athro Jean White yn ymddangos gerbron y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ar 17 Hydref 2016. Mae'r Pwyllgor yn canolbwyntio ar ymchwiliad byr sy'n ystyried yr amrywiaeth eang yng nghostau'r gwaith cynllunio a'r ddarpariaeth o wasanaethau arlwyo ledled sefydliadau'r GIG yng Nghymru a'r gwaith o safoni dogfennaeth nyrsio i hyrwyddo sgrinio maethol cyson ynghyd â gwastraff bwyd.

Deallir y bydd sesiwn y Pwyllgor yn cwmpasu'r materion canlynol:

- Rhoi arfer da cydnabyddedig ar waith mewn perthynas â sgrinio maethol a chynllunio gofal ar draws pob bwrdd iechyd yng Nghymru;
- Y cymorth sydd ar gael ar wardiau i wella'r help a roddir i gleifion yn ystod amser bwyd;
- Lleihau gwastraff bwyd yn cynnwys canfyddiadau astudiaeth beilot o wastraff bwyd yn Ysbyty Llandochoau. Derbyniodd Llywodraeth Cymru'r adroddiad ym mis Ebrill 2014;
- Y sefyllfa ddiweddaraf o ran cydweithio rhwng byrddau iechyd ac awdurdodau lleol i gasglu a gwaredu gwastraff bwyd naill ai drwy weithfeydd treulio anaerobig neu gompostio caeedig;
- Esboniad ynghylch y defnydd isel o systemau electronig i gynllunio a monitro gwasanaethau arlwyo
- Amcanion yn y tymor byr, y tymor canolig a'r tymor hir ar gyfer y nyrs wybodeg newydd.

Adran 1

Rhoi arfer da cydnabyddedig ar waith mewn perthynas â sgrinio maethol a chynllunio gofal ar draws pob bwrdd iechyd yng Nghymru

Mae'r Safonau Iechyd a Gofal diwygiedig (2015) yn cynnwys safon benodol sy'n ymwneud â maeth. Mae Safon 2.5 yn datgan:

“Mae anghenion maethol pobl a'u gallu corfforol i fwyta ac yfed yn cael eu hasesu, eu cofnodi a'u diwallu. Cânt eu hadolygu bob hyn a hyn fel y bo'n briodol a'u hatgyfeirio at wasanaethau dietegol fel y bo angen i gael cyngor a chymorth arbenigol.”

Y fframwaith cyffredinol sy'n arwain arferion maeth mewn ysbytai yw'r Llwybr Gofal Maeth mewn Ysbytai a gyflwynwyd yn 2009.

Mae'r llwybr yn ei gwneud yn ofynnol bod pob claf, o fewn 24 awr i gael ei dderbyn i'r ysbyty, yn cael ei bwysu a'i sgrinio ar gyfer diffyg maeth neu risg o ddiffyg maethiad gan ddefnyddio offeryn sgrinio maethol wedi'i ddilysu. Dylai cleifion y nodwyd bod ganddynt anawsterau llyncu gael eu hatgyfeirio ar gyfer asesiad ffurfiol gan Therapydd Lleferydd ac Iaith. Dylid trefnu atgyfeiriad i Ddeietegydd os bydd angen cyngor ar ddeiet wedi'i addasu o ran gwead neu os bydd angen cymorth maethol artiffisial. Mewn perthynas â chleifion lle y bydd maeth drwy'r ymysgaroedd yn wrtharwydd, dylid ystyried darparu maeth yn gyfan gwbl drwy'r gwythiennau.

Pan fydd sgôr risg maeth a phwysau wedi'i chyfrifo dylid rhoi cynllun gofal maeth ambroffesiwn ar waith. Bydd y cynllun gofal a ddatblygir yn dibynnu ar y sgôr risg maeth. Caiff y sgorau eu categorio yn rhai isel, canolig neu uchel.

Bydd byrddau iechyd ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre yn parhau i ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau i fonitro cydymffurfiaeth â'r Llwybr Gofal Maeth mewn Ysbytai. Bydd hyn yn cynnwys archwiliadau mewnol a hapwiriadau ansawdd ynghyd ag archwiliadau allanol megis arolygon y Cyngor Iechyd Cymuned. Mae'r pecyn cymorth Hapwiriadau Ansawdd a ddatblygwyd yn dilyn yr adolygiad Ymddiried mewn Gofal (Andrews (2014)) yn cynnwys adran i annog hapwiriadau o lefelau hydradu cleifion. Lanswyd y pecyn cymorth hwn yn ddiweddar i alluogi hapwiriadau i gael eu cynnal mewn ysbytai.

Mae gwaith yn mynd rhagddo hefyd i greu cysylltiadau agosach rhwng grŵp Fframwaith Bwydlenni Ysbytai Cymru Gyfan a grŵp y Cydgysylltwyr Maeth i sicrhau cysylltiadau agosach rhwng nyrsio ac arlwyo. Bydd hyn yn galluogi i'r broses o weithredu polisi arlwyo a maeth gael ei gorchwyllo'n fwy effeithiol. Mae hwn yn ddull pwysig i sicrhau bod y broses o oruchwyllo elfennau priodol o bolisi ar arlwyo a maeth yn broses gydgysylltiedig.

Bydd Prif Nyrs y Ward yn parhau i fod yn gyfrifol am sicrhau cydymffurfiaeth â'r llwybr yn ardal y ward a bydd uwch-nyrsys yn monitro cydymffurfiaeth.

Bydd Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru yn arwain y gwaith o foderneiddio dull cadw cofnodion nyrsys ac yn sicrhau bod systemau yn addas at y diben ar ran sefydliadau'r GIG. Mae Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru yn edrych ar sut y gellir

rhesymoli dogfennau nyrsio a newid o system bapur i system electronig, er nad oes amserlenni pendant ar gyfer cwblhau'r gwaith ar hyn o bryd. Bydd Bwrdd Rheoli Gwybodeg GIG Cymru yn goruchwyllo'r prosiect, a chaiff ei gadeirio ar hyn o bryd gan Andrew Goodall, Prif Swyddog Gweithredol/Cyfarwyddwr Cyffredinol GIG Cymru. Mae Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru wedi recriwtio nyrs wybodeg newydd y disgwylir iddi ddechrau ei swydd ar 31 Hydref 2016. Bydd yr unigolyn hwn yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu'r system dogfennau electronig Cymru Gyfan.

Adran 2

Y cymorth sydd ar gael ar wardiau i wella'r help a roddir i gleifion yn ystod amser bwyd

Cafodd amseroedd bwyd wedi'u neilltuo eu cefnogi a'u cyflwyno gan brif nyrsys wardiau i alluogi cleifion i fwyta eu prydau heb ymyrraeth ac i sicrhau eu bod yn cael cymorth priodol ar gyfer eu hanghenion yn ystod amser bwyd. Yn y bôn mae hyn wedi golygu ail-amserlennu rowndiau ward meddygon, ymyriadau clinigol ac oriau ymweld er mwyn sicrhau hyn. Fodd bynnag, cydnabyddir bod yn well gan rai cleifion y mae angen cymorth arnynt i fwyta gael help gan eu perthnasau a/neu ffrindiau. Mae hyn yn gofyn am hyblygrwydd o ran amseroedd ymweld cyfyngedig ac mae'r penderfyniadau hyn yn parhau i fod yn benderfyniadau lleol a wneir yn ôl disgrisiwn gweithwyr iechyd proffesiynol wedi'u harwain gan fuddiannau'r cleifion. Anogir teuluoedd a ffrindiau i fynychu er mwyn helpu yn ystod amser bwyd lle bydd y claf yn gofyn am hyn a lle y bydd o fudd i'r claf.

Yn 2012 ysgrifennodd y Prif Swyddog Nyrsio a'r Prif Swyddog Meddygol at fyrddau iechyd ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre yn ategu'r neges bod amseroedd bwyd wedi'u neilltuo yn rhan bwysig o greu amgylchedd ward sy'n annog cleifion i fwyta a mwynhau eu prydau. Pwysleisiodd yr ohebiaeth ei bod yn bwysig annog teuluoedd a gofawyr i helpu yn ystod amser bwyd. Cyfeiriodd y Prif Swyddog Nyrsio a'r Prif Swyddog Meddygol hefyd at bwysigrwydd defnyddio taflen gyfarwyddyd Swyddfa Archwilio Cymru *'Bwyta'n Dda yn yr Ysbyty – Yr Hyn y Dylech ei Ddisgwyl'* a gofynnwyd i sefydliadau naill ai ymgorffori'r wybodaeth hon yn y deunyddiau presennol ar dderbyn cleifion i'r ysbyty neu roi nodyn cyfarwyddyd Swyddfa Archwilio Cymru *'Bwyta'n Dda yn yr Ysbyty – Yr Hyn y Dylech ei Ddisgwyl'* i bob claf pan gaiff ei dderbyn i'r ysbyty. Yn dilyn yr ohebiaeth, mae byrddau iechyd wedi bod yn archwilio ac yn parhau i archwilio'r broses o weithredu amseroedd bwyd wedi'u neilltuo.

Bydd y cysylltiadau agosach rhwng grŵp Fframwaith Bwydlenni Ysbytai Cymru Gyfan a'r grŵp Cydgysylltwyr Maeth yn golygu y bydd modd creu cysylltiadau agosach rhwng nyrsio ac arlwyo a'r broses o oruchwylio gweithrediad y Llwybr Gofal Maeth mewn Ysbytai ac yn benodol y polisi amseroedd bwyd wedi'u neilltuo. Dros y flwyddyn i ddod bydd gwaith y grwpiau hyn yn canolbwyntio ar y cymorth sydd ar gael ar wardiau i wella'r help i gleifion amser bwyd.

Caiff amseroedd bwyd eu cydgysylltu gan nyrs gofrestredig a'r nod yw cynnwys yr holl staff nyrsio ar y ward amser bwyd. Cyflwynwyd arlwywyr ar y ward ar rai wardiau lle y caiff y bwyd ei roi ar blatiau a'i weini i gleifion gan yr arlwywyr ond y staff nyrsio fydd yn helpu'r cleifion i fwyta.

Adran 3

Lleihau gwastraff bwyd yn cynnwys canfyddiadau astudiaeth beilot o wastraff bwyd yn Ysbyty Llandochau. Derbyniodd Llywodraeth Cymru'r adroddiad ym mis Ebrill 2014

Cefndir

Caiff data blynyddol y System Rheoli Perfformiad Ystadau a Chyfleusterau ei gasglu gan Bartneriaeth Cydwasaethau GIG Cymru – Gwasanaethau Ystadau Arbenigol o sefydliadau'r GIG. Mae hyn yn cynnwys data ar wastraff bwyd a ddefnyddir i feincnodi ac asesu gwastraff bwyd ar draws sefydliadau'r GIG.

Yn wreiddiol gosodwyd targed i sefydliadau'r GIG sicrhau nad oedd gwastraff o brydau heb eu cyffwrdd yn mynd yn uwch na 10%; roedd gwastraff yr adeg honno yn 16%. Cafodd prif brydau eu monitro a dim ond dognau protein nas defnyddiwyd a gafodd eu mesur. Ni fesurwyd gwastraff ar blatiau.

Cynhaliwyd yr astudiaeth beilot gwastraff bwyd yn Ysbyty Athrofaol Llandochau, Caerdydd ym mis Mawrth 2014. Peilot undydd ydoedd. Y bwriad oedd casglu data, trafod newidiadau posibl gyda chynrychiolwyr y Bwrdd Iechyd, sy'n ymdrin â threfniadau arlwygo ysbytai a maeth cleifion yn ddyddiol, a gwneud awgrymiadau ar gyfer argymhellion i'r system.

Gwnaed nifer o argymhellion ar ôl yr astudiaeth beilot a chafodd y rhain eu rhannu â'r holl fyrddau iechyd ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre. Er enghraifft, mae dulliau cynhyrchu bwyd modern yn golygu bod lefelau ansylweddol o wastraff yn cael eu cynhyrchu o fewn Unedau Cynhyrchu Canolog a cheginau ysbytai. Dylid canolbwyntio'n bennaf ar leihau gwastraff ar wardiau ysbyty a throlïau bwyd.

Yn dilyn yr astudiaeth beilot mae Partneriaeth Cydwasaethau GIG Cymru - Gwasanaethau Ystadau Arbenigol wedi diwygio'r diffiniadau ar gyfer casglu data y System Rheoli Perfformiad Ystadau a Chyfleusterau mewn trafodaethau â chynrychiolwyr y GIG. Roedd y newidiadau'n cynnwys ystyried prydau ar blatiau ac argymhell y dylid ystyried defnyddio archwilwyr allanol.

Argymhellir bod ysbytai yn monitro eu gwastraff bwyd drwy'r gadwyn arlwygo (caffael, cynhyrchu, archebion ward, gweini, gwastraff platiau a phrydau heb eu cyffwrdd).

Tua 6% yw canran y gwastraff bwyd mewn ysbytai aciwt erbyn hyn.

Adran 4

Y sefyllfa ddiweddaraf o ran y cydweithio rhwng byrddau iechyd ac awdurdodau lleol i gasglu a gwaredu gwastraff bwyd naill ai drwy weithfeydd treulio anaerobig neu gompostio caeedig

Cefndir

Caiff y broses o weithredu'r cynigion gwastraff a amlinellir yn Neddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 ei gwneud drwy gyfrwng offeryn statudol (O.S.) a fydd yn destun ymgynghoriad a phroses graffu lawn gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Bwriedir cynnal yr ymgynghoriad tua chanol 2017 yn amodol ar gymeradwyaeth Ysgrifennydd y Cabinet.

Mae'r cynigion gwastraff a amlinellir yn y Ddeddf yn cynnig gwahardd rhyddhau pob gwastraff bwyd i garthffos fudr gan gynnwys gwahardd y defnydd o beiriannau mwydo bwyd.

Mae cydweithwyr yn y maes gwastraff wedi cynghori eu bod yn ystyried yr achos dros eithrio bwyd a gaiff ei drin gan rai technolegau trin bwyd rhag gwaharddiad o'r fath. Byddai'r rhain o bosibl yn cynnwys treulwyr gwastraff bwyd sy'n cynhyrchu 'dŵr llwyd' a thechnolegau newydd eraill megis peiriant rhwygo/dad-ddyfrhau a allai leihau pwysau a meintiau'n sylweddol gan greu cynnyrch glanach i'w gasglu.

Y nod o hyd yw sicrhau'r defnydd mwyaf posibl o wastraff bwyd ar gyfer gwrtaith o ansawdd uchel ac ynni, a'r dull a ffefrir ar gyfer hyn yw casgliad ar wahân a threulio'r gwastraff yn anaerobig.

Y brif her o ran casglu gwastraff bwyd ar wahân a gwahanu gwastraff yn fwy cyffredinol er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf yw prinder lle ar safleoedd ysbytai. Mae her logistaidd hefyd o ran sut y caiff bwyd ei ddosbarthu, ei baratoi a'i ddychwelyd ac ati mewn ysbytai.

Ceir darlun cymysg hefyd o ran y gwasanaethau casglu gwastraff a ddarperir gan awdurdodau lleol ledled Cymru. Mae hyn yn amlwg iawn mewn perthynas â rhai o'r byrddau iechyd mwy o faint sydd â 5 neu 6 o awdurdodau lleol yn eu hardal sy'n aml yn gweithredu mewn ffyrdd gwahanol.

Mae'r heriau hyn wedi peri i rai byrddau iechyd ac ymddiriedolaethau'r GIG ystyried technolegau amgen.

Trefniadau gwaredu gwastraff Byrddau Iechyd, Ymddiriedolaeth GIG Felindre ac Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru

Bwrdd Iechyd/Ymddiriedolaeth y GIG	Dull(iau) gwaredu gwastraff bwyd ar gyfer prif geginau, ffreuturau
Bwrdd Iechyd Prifysgol	Wedi canolbwyntio ar leihau swm y gwastraff bwyd nes ceir eglurder ynghylch y rheoliadau.

Abertawe Bro Morgannwg	Peiriannau mwydo bwyd yw'r prif ddull a ddefnyddir i waredu gwastraff o hyd
Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan	Yn Ysbyty Ystrad Fawr ceir cytundeb gydag Olleco bod yr holl wastraff yn cael ei gasglu ar wahân a'i dreulio'n anaerobig. Mae'r Bwrdd Iechyd yn bwriadu ehangu'r gwasanaeth adfer ond mae'n aros am eglurder ynghylch y rheoliadau. Fel arall, peiriannau mwydo bwyd yw'r prif ddull gwaredu gwastraff ar draws y Bwrdd Iechyd.
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Yn Wrecsam Maelor, caiff gwastraff bwyd ei gasglu gan Re-food a'i dreulio'n anaerobig. Yn Ysbyty Glan Clwyd caiff gwastraff bwyd ei gasglu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Sir Ddinbych a'i dreulio'n anaerobig. Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Gwynedd yn casglu gwastraffo bob ysbyty cymuned yn ei ardal ac yn cynllunio treial yn Ysbyty Gwynedd. Fel arall, peiriannau mwydo bwyd yw'r prif ddull gwaredu ar draws y Bwrdd Iechyd.
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	Caiff gwastraff bwyd o bob safle ysbyty ei gasglu gan Gyngor Sir Caerdydd a'i waredu drwy ei dreulio'n anaerobig.
Cwm Taf	Mae pob safle'n defnyddio peiriannau mwydo bwyd heblaw am Ysbyty Brenhinol Morgannwg lle mae'r gwastraff yn cael ei roi mewn bagiau du. Bwriedir defnyddio Olleco ar gyfer casgliadau yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg ac ehangu hyn i safleoedd eraill. Nid yw Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn cynnig gwasanaeth. Cafwyd cytundeb gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful i fynd â gwastraff bwyd o Ysbyty'r Tywysog Siarl i'r Gwaith Treulio Anaerobig Biogen newydd ym Mryn Pica.
Hywel Dda	Caiff y gwastraff bwyd o bob safle ysbyty ei waredu drwy dreulio anaerobig naill ai gan yr awdurdod lleol neu gwmni preifat.
Powys	Caiff gwastraff bwyd ei gasglu gan Gyngor Sir Powys a'i dreulio'n anaerobig. Mae'r broses hon wrthi'n cael ei chyflwyno ac mae 80% o safleoedd eisoes wedi'u cwmpasu.
Felindre	Yng Nghanolfan Ganser Felindre caiff bwyd ei waredu drwy gyfrwng uned bio-dreulio yn y gegin

	sy'n cynhyrchu dŵr llwyd ar ddiwedd y broses.
Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwllans Cymru	Yr unig gasgliad gwastraff bwyd yw un o Ganolfan Adnoddau newydd y Gwasanaethau Ambiwllans a Thân yn Wrecsam gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam a defnyddir proses treulio anaerobig.

Adran 5

Esboniad ynghylch y defnydd isel o systemau electronig i gynllunio a monitro gwasanaethau arlwyo

Cefndir

Gofynnodd Llywodraeth Cymru i Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru a Phartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru edrych ar ddatblygu Datrysiad Arlwyo TG i Gymru gyfan.

Lluniwyd yr Achos Busnes Amlinellol i fynd i'r afael ag anghenion byrddau iechyd ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre fel yr amlinellir yn adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru yn hytrach na Llywodraeth Cymru. Mae angen i bob un o sefydliadau'r GIG gytuno i fabwysiadu system TG Cymru gyfan.

Mae'r Achos Busnes Amlinellol yn cael ei drafod yng nghyfarfod Bwrdd Rheoli Gwybodeg GIG Cymru ym mis Tachwedd. Mae Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd, Llesiant a Chwaraeon yn awyddus i fabwysiadu dull ar gyfer Cymru gyfan mewn perthynas â systemau TG ledled GIG Cymru lle y bo'n briodol.

Gofynnir i Fwrdd Rheoli Gwybodeg GIG Cymru gymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol. Os caiff ei gymeradwyo, caiff cynllun prosiect ei ddatblygu i ymdrin â'r broses o gaffael y system. Byddai hyn yn cael ei ariannu gan Raglen Cyfalaf Cymru Gyfan y GIG.

Mae nifer o fyrddau iechyd ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre yn aros am system ar gyfer Cymru gyfan yn hytrach na rhoi unrhyw drefniadau ar waith fel mesur dros dro.

Adran 6

Amcanion yn y tymor byr, y tymor canolig a'r tymor hir ar gyfer y nyrs wybodeg newydd.

Mae'r nyrs wybodeg newydd a benodwyd gan Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru yn dechrau ar ei swydd ar 31 Hydref 2016. Mae cynllun prosiect drafft yn bodoli ar gyfer datblygu system dogfennaeth nyrsys Cymru gyfan. Caiff y cynllun ei drafod gyda'r nyrs wybodeg yn ystod ei chyfnod sefydlu ond rhagwelir y bydd angen dwy flynedd i gwblhau ffrydiau gwaith y prosiect.

Bydd y gweithgareddau sydd eu hangen i gwblhau'r prosiect yn rhannu'n 5 ffrwd waith.

Ffrwd waith 1 – Dogfennau nyrsio craidd (Cymru gyfan) i'w cwblhau ym mlwyddyn 1

Bydd hyn yn cynnwys adolygu'r dogfennau nyrsio sy'n cylchredeg ar hyn o bryd mewn byrddau iechyd, dadansoddi'r wybodaeth sy'n cael ei chasglu a rhesymoli'r dogfennau er mwyn lleihau dyblygu. Bydd yr adolygiad yn nodi cyfres o ddogfennau nyrsio craidd i'w defnyddio ar gyfer Cymru gyfan, gan gynnwys dogfennau derbyn, asesu ac asesu risg, cynllunio gofal a rhyddhau, ac sy'n bodloni dulliau rhannu gwybodaeth ynghyd â rhwymedigaethau proffesiynol a gofynion o ran sicrhau ansawdd.

Ffrwd waith 2 – Proses lywodraethu i'w chwblhau ym mlwyddyn 1

Sefydlu proses lywodraethu genedlaethol i gymeradwyo, catalogio a rheoli fersiynau o ddogfennau nyrsio cenedlaethol. Bydd y broses yn galluogi mabwysiadu proses lywodraethu genedlaethol yn lleol er mwyn cymeradwyo, catalogio a rheoli fersiynau o ddogfennau nyrsio lleol.

Ffrwd waith 3 – Peilot o ddogfennau electronig (dylid cytuno ar y cerrig milltir gyda'r nyrs wybodeg)

Bydd hyn yn ategu'r broses o gynllunio, datblygu, profi a sicrhau ansawdd (yn unol â Phroses Sicrwydd Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru) dull electronig i gasglu gwybodaeth nyrsio yn y man lle y darperir gofal, sy'n bodloni'r gofynion nyrsio lefel uchel i gasglu, gweld, golygu a rhannu gwybodaeth gyda darparwyr gofal y claf.

Ffrwd waith 4 – Casglu arsylwadau clinigol yn electronig (dylid cytuno ar y cerrig milltir gyda'r nyrs wybodeg)

Bydd gwaith yn cael ei wneud gyda Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru i ddatblygu neu adolygu datrysiad(au) electronig "oddi ar y silff" i gasglu arsylwadau clinigol sy'n gysylltiedig ag asesiad Sgôr Rhybudd Cynnar Cenedlaethol .

Ffrwd waith 5 – Gwella ansawdd dogfennau nyrsio (dylid cytuno ar y cerrig milltir gyda'r nyrs wybodeg)

Bydd hyn yn gwneud argymhellion ar gyfer fframwaith cenedlaethol ar gyfer dogfennau nyrsio yng Nghymru. Bydd yn cynnwys defnyddio cynlluniau gofal a

chynlluniau gofal craidd ac yn darparu canllawiau ar y broses gywir o gwblhau dogfennau gan ategu'r broses gyflwyno a hyfforddi yn ôl yr angen.